

Aquestes grans empreses suposen vertaders motors econòmics

/ Arxiu

Les primeres empreses

En una llista apareguda recentment sobre les cinc-centes primeres empreses espanyoles —«les que més guanyen»— hem destriat les ubicades al Principat, el País Valencià i les Illes; a més, completem l'informe amb una anàlisi de tres de les més importants

Ara es comencen a conèixer els resultats econòmic-financers de l'exercici de 1983, en els *rankings* dedicats a la banca en l'Estat espanyol, societats d'inversió mobiliària, caixes d'estalvi, caixes rurals i cooperatives de crèdit, etc.

La revista *Dinero* ha fet públic fa poc el *ranking* de les cinc-centes majors empreses de l'estat. Un estudi d'aquest dossier ha

Francisc SIGNES

permès conèixer la participació dels Països Catalans en aquesta cúpula i esbrinar quines empreses mouen l'economia de Catalunya, el País Valencià i les Illes, i a quins sectors econòmics pertanyen.

Les majors empreses: Catalunya al davant.

De les cinc-centes (recull amb manques evidents, perquè algunes no han volgut facilitar dades o aquestes han arribat fora de

temps), Catalunya n'absorbeix cent cinquanta-una, el País Valencià vint i les Illes només dues. Així, un 35% de les «primeres cinc-centes» són ubicades als Països Catalans, encara que algunes operarien també en la resta de l'estat.

Pel que fa a la facturació (indicador pel qual es fa l'ordenació d'empreses), les empreses catalanes han tingut uns ingressos totals durant l'exercici 1983 de més d'un bilió de pessetes, les valencianes de més de

cent trenta-sis mil milions, i les de les Illes de més de vint mil milions.

La força del cooperativisme agrari valencià

El sector de l'alimentació valencià acull més d'un terç del total de la facturació de les primeres vint empreses, el vint per cent de les exportacions i una quarta part de l'ocupació total. Hi destaca Oscar Mayer, primera firma alimentària valenciana, amb

seu a Torrent, que ocupa el lloc noranta dins el *ranking* estatal, però amb més d'un vuitanta per cent de participació estrangera en el seu capital. Avidesa, per contra, amb capital totalment valencià (Lluís Suñer), amb una plantilla de 1.800 treballadors, ocupa el lloc 106 de les empreses estatals. Aquesta empresa podria haver signat, o fer-ho pròximament, un important contracte de menjar pre-cuinats amb l'exèrcit canadenc, que, si qualla, podria crear 1.500 llocs de treball més, entre directes i induïts.

La cooperativa Anecoop S. Coop., de segon grau, és una bona mostra de les perspectives de futur que l'associacionisme cooperatiu agrari pot obrir per al camp del País Valencià. La cooperativa agrícola Sagrado Corazón de Jesús

LES PRIMERES EMPRESES DELS PAÏSOS CATALANS

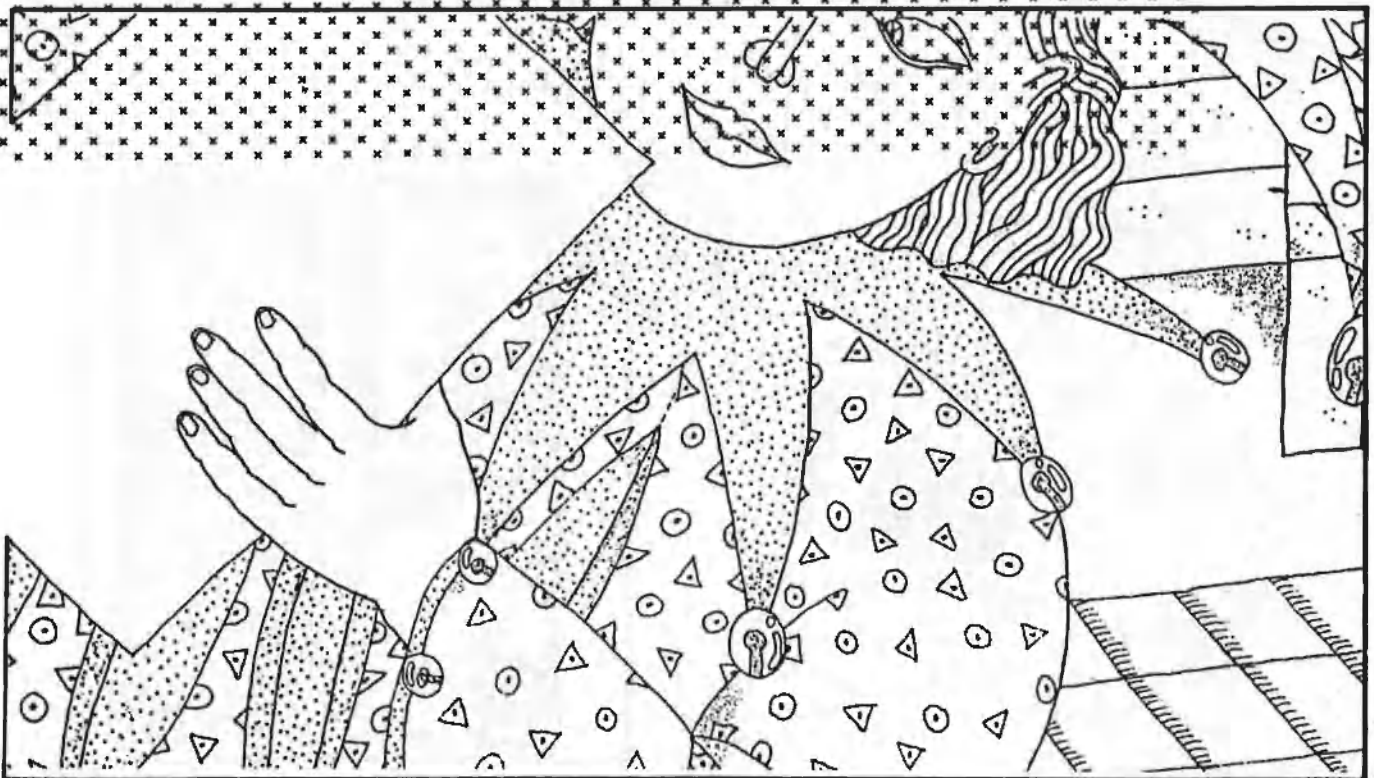
A	B	EMPRESA	Activitat Econòmica	† CAPITAL SOCIAL A 31-12-83	* FACTURACIÓ EXERCICI 83	(%) PARTIC. ESTRANGERA
CATALUNYA						
1	14	FECSA	Energia elèctrica	77.269	101.114	NO
2	23	NESTLE	Alimentació	10.400	61.658	100
3	26	CUBIERTAS Y MZOV	Construcció	1.375	51.503	NO
4	28	MOTOR IBERICA	Vehicles	11.304	50.767	69,2
5	29	FOMENTO DE OBRAS Y CONSTRUCC	Construcció	1.921	50.749	NO
6	32	HOECHST IBERICA	Química	-	46.000	*
7	43	CROS	Química	7.020	34.478	*
8	44	CATALANA DE GAS Y ELECTRICIDAD	Servei públic	5.163	33.752	NO
9	50	BAYER HISPANIA COMERCIAL	Comercials	-	29.068	*
10	51	HIDROELECTRICA DE CATALUNYA	Energia elèctrica	16.951	28.941	NO
PAÍS VALENCIÀ						
1	73	VALENCIANA DE CEMENTOS PORT.	Ciment	4.456	22.956	NO
2	90	OSCAR MAYER	Alimentació	1.090	19.405	80,5
3	106	AVIDESA	Alimentació	4.000	17.000	NO
4	135	TEXTILES Y CONF. EUROPEAS	Confecció	2.950	13.920	NO
5	162	MARCOL	Grans magatzems	853	11.994	NO
6	224	GISPERT	Informàtica	-	8.117	*
7	296	ANECOOP S. COOP.	Alimentació	52	5.437	NO
8	350	FAMOSA	Joguets	540	4.000	NO
9	352	EXPORT. VINICOLA VALENCIANA	Begudes	597	3.986	NO
10	360	FERRO ENAMEL ESPANOLA	Química	150	3.904	100
LES ILLES						
1	109	HOTELES MALLORQUES ASOCIADOS		-	16.863	*
2	357	GRUPO BARCELÓ		-	3.957	NO

A - Nº rankinl PP CC
B - Nº rankinl Estatal

† Milions de pessetes
* No han facilitat dades

A: Són dades no facilitades a *Dinero* per les empreses. No hi hem inclòs les empreses amb domicili social fora dels Països Catalans. No obstant això, algunes actuen ací i tenen un paper cabdal en la nostra economia. És el cas de Ford Espanya i IBM, malgrat que les xifres de la seua activitat s'obvien a l'hora de calcular els totals i els percentatges conjunts, merament indicatius. Hi hem inclòs les deu primeres empreses de Catalunya i del País Valencià. Moltes altres del Principat que no hi figuren es situen al *ranking* per davant de les deu que apareixen del País Valencià. Les dues de les Illes són les úniques incloses en el *ranking*.

BONES LECTURES

d'Algemesi ocupa el lloc 427 del *ranking*, amb una facturació de més de dos mil set-cents milions, i un benefici net de catorce. Constitueix un bon exemple de les possibilitats que s'obren quan la comercialització dels productes agrícoles s'enfoca des d'una òptica col·lectiva i amb uns plantejaments clars de professionalitat.

Valenciana de Cementos Portland i Cementos Turia (aquesta darrera, amb una participació del 5'8% de capital forani) fan que la participació del sector del ciment en el total de les exportacions de les primeres vint empreses valencianes es situe damunt del 36%, deu punts més d'allò que suposen les exportacions del sector de la confecció, també molt important.

Les dues úniques empre-

ses balears pertanyen al sector hotelier, mentre que dins el grup de les catalanes els sectors d'alimentació, química, material elèctric i tèxtil ocuparien el primer lloc pel que fa a la facturació.

Fecsa, Valenciana de Cementos Portland i Hoteles Mallorquines Reunidos, les primeres

En el grup del Principat, Fecsa ocupa el primer lloc. Nestlé i Motor Ibérica són, incloses el bloc de les deu primeres, aquelles que compten amb una participació majoritària de capital estranger (100% Nestlé i 69'2% Motor Ibérica), mentre que d'altres, com ara Hoechst Ibérica, Cros (de química) i Bayer Hispania Comercial, amaguen el percentatge de participa-

N'hi ha de molt importants amb capital majoritari estranger

ció del capital exterior. La subscripció per la firma japonesa Nissan d'obligacions per valor de 5.000 milions ha situat, a hores d'ara, en el 84% la seva participació en Motor Ibérica. Amb una previsible nova ampliació de capital, en aquestes dates, de 4.000 milions, Nissan arribaria al sostre dels 20.000 milions de participació en Motor.

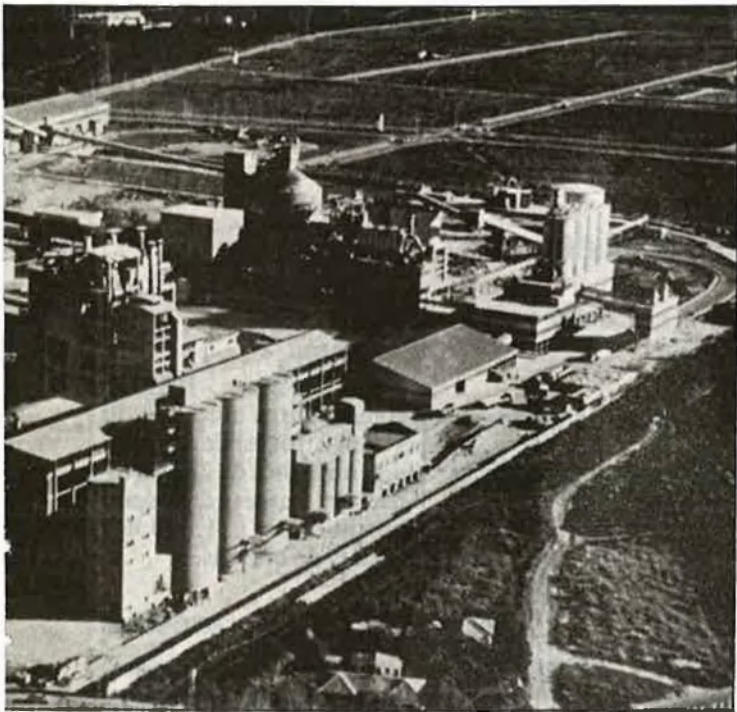
Ocupen també un lloc destacat Codorniu, Hispano-Francesa de Energia Nuclear i el Metropolità de

En el «ranking» figuren empreses dedicades a tota

Barcelona, aquest darrer amb una plantilla de 2.919 treballadors i una facturació de prop de cinc mil mi-

LECTURES PER

ena d'activitats

/ Arxiu

última no presenta la procedència del seu capital), tal com apareix en el quadre adjunt on, a més, s'indica el capital social de cada empresa a 31 de desembre de l'any passat.

El Barça: molt més que un club

En el lloc 423 apareix el Barcelona F. C., amb una facturació de prop de tres mil milions. El benefici net de l'anterior exercici fou, per a l'equip, de 258 milions, mentre que l'exigible a curt termini (deutes a curt del Barça a 31 de desembre del 83) és de 442 milions, i els deutes a llarg termini de 440 milions.

Per allò de la rivalitat esportiva, o més que esportiva, tal vegada val la pena fer palesa la situació del Real Madrid, situat en el

lloc 469, amb un benefici net de 150 milions i uns deutes de 749 milions a curt termini i 505 a llarg termini, i amb unes despeses de personal de prop de mil milions.

Els tentacles de les multinacionals

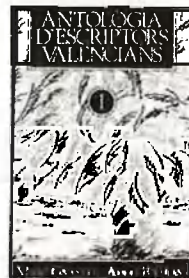
El ranking publicat fa palesa la presència del capital estranger en les cinc-cents primeres empreses espanyoles. Moltes n'amaguen les dades. No obstant això, amb una lectura detinguda dels indicadors de les empreses amb domicili social als Països Catalans, es pot observar el domini estranger en Círculo de Lectores, Hispano Olivetti, Laboratorios Ausonia, Martini Rossi, Plaza y Janés, Productos Cruz Verde o Starlux.

lions.
Entre les valencianes, Valenciana de Cementos Portland ocupa el primer

lloc, seguida de Oscar Mayer, Avidesa, Textiles y Confecciones Europeas, Marcol i Gispert (aquesta

A UNES BONES FESTES

LLIBRES DE LECTURA

EL GUARDIÀ DE L'ANELL
vicent pascual

MOR UNA VIDA ES TRENCA UN AMOR
JOAN PLA

GREGAL LITERARIA LIBRES
consorci d'editors valencians s.a.

GREGAL LIBRES
consorci d'editors valencians s.a.

Ford Espanya i IBM són les dues primeres empreses de les ubicades al País Valencià, ambdues amb un cent per cent de capital estranger; ocupen els llocs 10 i 17. Ford, amb una facturació en 1983 de 136.000 milions exportà per valor de 81.000 milions, i n'obtingué 3.399 de beneficis. IBM va facturar per un valor de 78.000 milions, n'exportà 19.000 i n'obtingué 6.061 de beneficis nets. Les plantilles, a 31 de desembre de l'any passat, es situaven en 9.373 treballadors en Ford i 3.762 en IBM. Els deutes a curt i llarg termini de Ford superaven, en aquella data, els 67.000 milions.

Pel que fa a les empreses públiques, Altos Hornos del Mediterráneo tancà l'exercici 83 amb unes pèrdues de 9.338 milions de pessetes, mentre que E. N. Hidroelèctrica Ribagorzana ho féu amb uns beneficis de 1.209 milions i Gas i Electricidad (amb domicili social a ciutat de Mallorca) amb uns beneficis de 1.016 milions. ■

ANECOOP, exportació hortofructícola

Vuitanta-tres cooperatives unides

ANECOOP, cooperativa de segon grau que es dedica a l'exportació hortofructícola, apareix en el número 296 per volum de facturació. Aquest volum, el passat exercici, fou de 5.437 milions de pessetes, amb un increment del 67'5 per 100 en relació amb 1982. Aquest creixement, l'explica el secretari de la cooperativa, senyor Vèrnia, com a conseqüència de la bona collita de cítrics i d'uns bons preus.

El 92 per 100 de la producció comercialitzada per ANECOOP es destina a l'exportació.

Al marge dels països de la CEE, principals destinataris de les seues exportacions, en són clients els països de l'Est europeu, Centreuropa, els països

nòrdics, Canadà i Aràbia Saudita.

Fort creixement exportador

Començà la seua activitat, amb trenta-una entitats, en l'exercici 1974-75, però és en 1977 que adquirí personalitat jurídica pròpia. En l'actualitat, compta amb vuitanta-tres cooperatives associades —i tres noves sol·licituds en espera d'aprovació—. Els únics requisits exigits per a incorporar-s'hi són ser cooperativa i entregar el 10 per 100 de la producció exportada en l'exercici anterior.

Encara que la immensa majoria de les cooperatives associades són de la província administrativa de València, també n'hi ha setze de la de Castelló i set de la d'Alacant, a més d'entitats de Múrcia, Mà-

laga, Extremadura, Conca i Navarra.

En l'exercici 1983-84, comercialitzà un total de 115.000 tones de cítrics i una mica més de 28.000 tones de fruites diverses i hortalisses, i 1.680.400 unitats de clavells.

Alta facturació i consolidació

Amb un capital social de vora sentanta-set milions de pessetes, compta amb molt poques instal·lacions pròpies: la seua social de València i uns magatzems a Perpinyà. La plantilla total és de setze persones; això dona vora 340 milions de pessetes de facturació per empleat.

El benefici net en 1983 va ser d'11'8 milions de pessetes, després del pagament a les cooperatives associades, impostos i amortitzacions. Aquesta quanti-

PAÏSOS/CAMPANYES	82-83	83-84
Txecoslovàquia.....	8.515	8.564
Alemanya R. D.....	2.337	3.329
Unió Soviètica.....	9.187	7.438
Hongria.....	—	—
Iugoslàvia.....	—	—
Alemanya R. F.....	33.723	56.480
França.....	12.795	16.181
Holanda.....	4.381	4.292
Bèlgica.....	4.173	5.768
Regne Unit.....	12.856	16.919
Suïssa.....	5.679	4.909
Àustria.....	1.625	3.091
Dinamarca.....	3.644	4.973
Finlàndia.....	4.488	3.731
Suècia.....	2.686	5.779
Noruega.....	512	1.844
Itàlia.....	986	1.081
Canadà.....	1.924	406
Aràbia Saudita.....	—	20
TOTAL EXPORTACIONS.....	109.420	144.707

